

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน เขตตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 324 คน โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษานำเสนอในรูปของ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 ประเภท ปริมาณ และการกำจัดขยะพลาสติกที่เกิดจากครัวเรือน
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการรับรู้ของประชาชนต่อการจัดการขยะพลาสติก
- ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ของประชาชนต่อการจัดการขยะพลาสติก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มครัวเรือน ได้แก่แม่บ้านของแต่ละครัวเรือนที่อาศัยในเขตตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป อ่านออกเขียนได้ จากจำนวนครัวเรือนในเขตตำบลน้ำแพร่ทั้งหมด 1,695 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 324 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกตัวอย่างแม่บ้าน 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน และหากครัวเรือนใดที่ไม่มีแม่บ้าน ให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการขยะของครัวเรือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	299	92.3
ชาย	25	7.7
อายุ (ปี)		
ไม่เกิน 20 ปี	5	1.5
21-40 ปี	132	40.8
41-60 ปี	175	54.0
60 ปีขึ้นไป	12	3.7
อายุเฉลี่ย = 42 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.6 อายุต่ำสุด = 15 ปี อายุสูงสุด = 79 ปี		
อาชีพ		
รับจ้างทั่วไป	167	51.5
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	53	16.4
แม่บ้าน	37	11.4
เกษตรกร	32	9.9
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	16	4.9
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	12	3.7
อื่นๆ (ช่างภาพ, ช่างทาสี, แก๊ตดีส์นามกอล์ฟ)	7	2.2

ตาราง 1 (ต่อ) จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูล	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	210	64.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	50	15.4
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	32	9.9
ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา	7	2.2
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	24	7.4
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.3
รายได้ของครอบครัว		
พอใช้/ไม่เป็นหนี้	169	52.1
ไม่พอใช้/เป็นหนี้	147	45.4
เหลือเก็บ	8	2.5
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่พักอาศัยอยู่จริงในปัจจุบัน (รวมตัวผู้ตอบ)		
1-3 คน	151	46.6
4-5 คน	149	46.0
6 คนขึ้นไป	24	7.4
Mean = 3.6 S.D = 1.2 Min = 1 Max = 8		

จากตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคืออายุ 21-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.8 อายุเฉลี่ย 42 ปี อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 79 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 51.5 รองลงมาเป็นอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว ไม่ได้ประกอบอาชีพหรือไม่ได้ทำงานนอกบ้านหรือเป็นแม่บ้าน อาชีพเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 16.4 11.4 และ 9.9 ตามลำดับ ในด้านการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 64.8 มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 15.4, 9.9 และ 7.4 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีเพียง 1 คนเท่านั้น ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้พอใช้หรือไม่เป็นหนี้ ถึงร้อยละ 52.1 ไม่พอใช้หรือเป็นหนี้ร้อยละ 45.4 และมีรายได้เหลือเก็บคิดเป็นร้อยละ 2.5 กลุ่มตัวอย่างอยู่ใน

ครอบครัวขนาดเล็กคือมีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 1-3 คน ร้อยละ 46.6 อยู่ในครอบครัวขนาดกลางคือมีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4-5 คน ร้อยละ 46.0 และมีสมาชิกในครอบครัวที่จัดเป็นครอบครัวขนาดใหญ่คือมีสมาชิกตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.4

การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการจัดการขยะพลาสติก

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการได้รับข่าวสารจากสื่อประเภทต่างๆ เรื่องการจัดการขยะพลาสติก ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการขยะพลาสติกจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ

ข้อมูล	เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่เคย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การได้รับข่าวสารเรื่องการจัดการขยะพลาสติกจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ			
● อปต.	37 (11.5)	155 (47.8)	132(40.7)
● เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	50 (15.4)	161 (49.7)	113 (34.9)
● คณะกรรมการหมู่บ้าน	51 (15.7)	126 (38.9)	147 (45.4)
● หนังสือพิมพ์	77 (23.8)	118 (36.4)	129 (39.8)
● วารสาร/นิตยสาร	47 (14.5)	105 (32.4)	172 (53.1)
● วิทยุ	105 (32.4)	163 (50.3)	56 (17.3)
● โทรทัศน์	115 (35.5)	161 (49.7)	48 (14.8)
● หอกระจายข่าว	40 (12.3)	124 (38.3)	160 (49.4)
● เวทีประชาคมหมู่บ้าน / ตำบล	25 (7.7)	115 (35.5)	184 (56.8)
● อื่นๆ ได้แก่เพื่อนและจาก การศึกษาดูงาน	5 (31.2)	1 (6.3)	10 (62.5)

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้รับเป็นประจำ หมายถึงได้รับข่าวสารเดือนละครั้งขึ้นไป เรียงตามลำดับได้แก่ แหล่งข้อมูลจากโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 35.5 32.4 และ 23.8 ตามลำดับ และแหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่าง

ได้รับข่าวสารเป็นบางครั้ง ซึ่งหมายถึงได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆน้อยกว่าเดือนละครั้ง เรียงตามลำดับได้แก่แหล่งข้อมูลจากวิทยุ โทรทัศน์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 50.3 49.7 และ 49.7 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ประเภท ปริมาณ และการกำจัดขยะพลาสติกที่เกิดจากครัวเรือน

ประเภทของขยะ จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประเภทของขยะชนิดต่างๆของครัวเรือนที่พบมากในรอบ 1 สัปดาห์ ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามประเภทของขยะชนิดต่างๆ ที่พบมากในรอบ 1 สัปดาห์

ข้อมูล	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
ถุงพลาสติกหรือพลาสติกในรูปแบบอื่นๆ	170	52.5
เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้	147	45.4
กระดาษหนังสือพิมพ์ เศษกระดาษ	83	25.6
ผ้าและเศษผ้า	72	22.2
เศษแก้ว เศษกระเบื้อง	60	18.5
โฟม	24	7.4
อลูมิเนียม	22	6.8

จากตาราง 3 จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง พบว่าในรอบ 1 สัปดาห์ครัวเรือนมีขยะที่พบมากที่สุดได้แก่ถุงพลาสติกหรือพลาสติกในรูปแบบอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ และกระดาษ หนังสือพิมพ์ เศษกระดาษ คิดเป็นร้อยละ 45.4, และ 25.6 ส่วนเศษผ้า เศษแก้วหรือเศษกระเบื้อง โฟมและอลูมิเนียม คิดเป็นร้อยละ 22.2, 18.5, 7.4, และ 6.8 ตามลำดับ

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของคร้วเรือน จำแนกตามประเภทของขยะพลาสติก ที่พบมากในรอบ 1 สัปดาห์

ข้อมูล	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
ถุงหูหิ้วพลาสติก	265	81.8
ถุงพลาสติกใส	122	50.9
ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำปลา ขวดน้ำมันพืช	165	37.7
กล่องโฟม	32	9.9
แผ่นฟิล์มห่ออาหาร	12	3.7
อุปกรณ์ไฟฟ้า	5	1.5
ถ้วยไอศกรีม	4	1.2

จากตาราง 4 จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประเภทของขยะพลาสติกของแต่ละคร้วเรือน ที่มีมากที่สุดในรอบ 1 สัปดาห์ ขยะพลาสติกที่พบมากที่สุดได้แก่ขยะประเภทถุงหูหิ้วพลาสติก รองลงมาได้แก่ถุงพลาสติกใสและขยะพลาสติกประเภทขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำปลา ขวดน้ำมันพืช คิดเป็นร้อยละ 81.8 50.9 และ 37.7 ตามลำดับ ส่วนกล่องโฟม แผ่นฟิล์มห่ออาหาร อุปกรณ์ไฟฟ้าและถ้วยไอศกรีม พบเพียง ร้อยละ 9.9, 3.7, 1.5, และ 1.2 ตามลำดับ

ปริมาณของขยะพลาสติกที่เกิดจากคร้วเรือน

จากการสำรวจปริมาณขยะพลาสติกที่เกิดจากคร้วเรือน โดยขอความร่วมมือแต่ละคร้วเรือนจำนวน 30 คร้วเรือน ให้รวบรวมขยะพลาสติก ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันจำนวน 3 วัน ได้แก่ วันอาทิตย์ (เป็นตัวแทนของวันหยุด) วันอังคารและวันพฤหัสบดี (เป็นตัวแทนของวันปกติ) และทางผู้วิจัยได้นำขยะพลาสติกชั่งน้ำหนัก พบว่าได้ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของขยะพลาสติกเท่ากับ 337.06 กรัม หรือประมาณ 112.50 กรัม/คน/วัน หรือประมาณ 20 ชิ้น / คน / วัน

การกำจัดขยะพลาสติกของครัวเรือน จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการกำจัด
ขยะพลาสติกของครัวเรือน ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะพลาสติก

ข้อมูล	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
เผา	291	89.8
รวบรวมไว้ขายให้กับคนรับซื้อ	272	83.9
การนำกลับมาใช้ซ้ำ	150	46.3
การฝัง	104	32.1
นำไปทิ้งขยะของอบต./เทศบาล	59	18.2
ทิ้งในไร่ ในนา/สวน	39	12.0
ทิ้งในที่สาธารณะ	8	2.5

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาวิธีการกำจัดขยะพลาสติก พบว่าจำนวนครัวเรือนมีการกำจัด
ขยะพลาสติกโดยวิธีการเผามากที่สุด ร้อยละ 89.8 รองลงมาคือการรวบรวมไว้ขายให้กับคนรับซื้อ
และ การนำกลับมาใช้ซ้ำ คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ 46.3 ตามลำดับ ส่วนการนำขยะไปทิ้งขยะของ
อบต./เทศบาล และนำไปทิ้งในที่สาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 18.2 และ 2.5 ตามลำดับ

ส่วนวิธีการกำจัดขยะพลาสติกแต่ละประเภท พบว่าขยะพลาสติกที่นำไปกำจัดโดยวิธี
เผามากที่สุดได้แก่ ถุงพลาสติกหูหิ้วร้อยละ 84.2 รองลงมาได้แก่ ขวด/หลอดเครื่องสำอาง ขวด
แชมพู และขวดโลชั่น ร้อยละ 26.5, 21.9, และ 20.4 ตามลำดับ ขยะพลาสติกที่สามารถเลือกเก็บ
ไว้ขายได้แก่ ขวดน้ำปลา ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำอัดลม ร้อยละ 86.4, 86.1 และ 83.0 ตามลำดับ ส่วน
ขยะพลาสติกที่นำไปฝัง ได้แก่ ขวด/หลอดใส่เครื่องสำอาง ถุงพลาสติกหูหิ้ว และขวดโลชั่น ร้อยละ
4.3, 4.3 และ 2.2 ตามลำดับ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการรับรู้ของประชาชนต่อการจัดการขยะพลาสติก

จากแบบสอบถามการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน ในพื้นที่ตำบล น้ำแพร่อำเภอหางดง จำนวน 324 คน มีทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้เรื่องขยะพลาสติก ความตระหนักและความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของประชาชน ซึ่งจำแนกเป็น 3 ด้านคือ ปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและการกำจัดขยะพลาสติก ซึ่งจะนำเสนอดังต่อไปนี้

3.1 ความรู้เรื่องขยะพลาสติก

จากแบบสอบถามความรู้เรื่องขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัญหาและผลกระทบ ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและด้านการกำจัดขยะพลาสติก สามารถอธิบายในแต่ละด้าน ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อด้านความรู้เรื่องขยะพลาสติก

รายชื่อความรู้เรื่องขยะพลาสติก	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก			
1. จำนวนขยะพลาสติกมีเพิ่มมากขึ้นและพื้นที่กำจัดขยะมีน้อยลง	293 (90.4)	15 (4.7)	16 (4.9)
2. พลาสติกและโฟม เป็นขยะที่เน่าหรือย่อยสลายได้ช้ามาก	306 (94.4)	13 (4.0)	5 (1.6)
3. ขยะพลาสติก ก่อให้เกิดมลพิษทางสายตา แลดูสกปรก	301 (92.9)	8 (2.5)	15 (4.6)
4. ขยะพลาสติกเข้าไปอุดตันท่อระบายน้ำและทางน้ำไหล ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมได้	295 (91.1)	13 (4.0)	16 (4.9)
5. การเผาขยะพลาสติก โฟม และพีวีซี (PVC) ทำให้เกิดสารมีพิษที่ก่อมะเร็งกับมนุษย์ และส่งผลทำให้โลกร้อนขึ้นทุกปี และเกิดฝนกรดได้	282 (87.6)	7 (2.2)	33 (10.2)

ตาราง 6 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายข้อด้านความรู้เรื่องขยะพลาสติก

รายข้อความรู้เรื่องขยะพลาสติก	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก			
1. การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะที่สำคัญ เช่น ลดการขนขยะเข้าบ้าน	250 (77.1)	55 (17.0)	19 (5.9)
2. การใช้ซ้ำถุงพลาสติก ขวดน้ำดื่ม มาเวียนมาใช้ ประโยชน์ใหม่ ไม่ได้ช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก*	126 (38.9)	177 (54.6)	21 (6.5)
3. ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ใช้แล้ว เช่น ถ้วย จาน แก้ว ขวด หรือภาชนะบางชนิด สามารถนำกลับมาทำความสะอาดเพื่อใช้ซ้ำได้หลายครั้ง	243 (75.0)	66 (20.4)	15 (4.6)
4. การเลือกใช้สินค้าชนิดเดิมเช่น สบู่เหลว น้ำยาล้างจาน เป็นการช่วยลดปัญหาขยะพลาสติกอีกทางหนึ่ง	241 (74.4)	60 (18.5)	23 (7.1)
5. ขวดบรรจุน้ำดื่ม ขวดบรรจุของดอง ขวดแยม ขวดน้ำมันพืช ที่ใช้แล้วไม่สามารถนำมารีไซเคิลได้ (นำมาแปรใช้ใหม่ไม่ได้)*	111 (34.2)	149 (46.0)	64 (19.8)
การกำจัดขยะพลาสติก			
1. วิธีการจัดการขยะที่ดีที่สุดของครัวเรือนคือ การคัดแยกขยะแต่ละชนิดก่อนทิ้ง	314 (96.9)	6 (1.9)	4 (1.2)
2. เราสามารถกำจัดขยะพลาสติก โดยวิธีการนำไปทำปุ๋ยหมักได้*	50 (15.4)	237 (73.2)	37 (11.4)
3. ถุงพลาสติก เราสามารถรวบรวมเก็บไว้ขายได้	20 (6.1)	297 (91.7)	7 (2.2)
4. การกำจัดขยะพลาสติกโดยวิธีฝังกลบ เป็นวิธีที่ง่ายและไม่เปลืองพื้นที่*	119 (36.7)	169 (52.2)	36 (11.1)
5. การนำพลาสติกที่ใช้แล้ว นำมาใช้ซ้ำ (รีユス) และนำไปแปรรูปใหม่(รีไซเคิล) เป็นวิธีการกำจัดขยะพลาสติกที่เหมาะสมที่สุด	228 (70.4)	35 (10.8)	61 (18.8)

* คำถามเชิงลบ

จากตาราง 6 จากการสอบถามความรู้เรื่องขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ด้านปัญหาผลกระทบของขยะพลาสติก ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและด้านการกำจัดขยะพลาสติก ผลการศึกษา พบว่า

3.1.1 ความรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก

จากการสอบถามความรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้โดยตอบถูกมากกว่าร้อยละ 90.0 ขึ้นไปได้แก่เรื่อง จำนวนขยะพลาสติกมีเพิ่มมากขึ้นและพื้นที่กำจัดขยะมีน้อยลง พลาสติกและโฟมเป็นขยะที่เน่าหรือย่อยสลายได้ช้ามาก ในเรื่องที่ขยะพลาสติกก่อให้เกิดมลพิษทางสายตา แลดูสกปรกและขยะพลาสติกเข้าไปอุดตันท่อระบายน้ำและทางน้ำไหลส่งผลให้เกิดน้ำท่วมได้ ส่วนความรู้เรื่องการเผาขยะพลาสติก โฟม และพีวีซี (PVC) ทำให้เกิดสารมีพิษที่ก่อมะเร็งกับมนุษย์ และส่งผลทำให้โลกร้อนขึ้นทุกปี และเกิดฝนกรดได้ โดยกลุ่มตัวอย่าง ตอบถูกร้อยละ 87.6 และตอบไม่ทราบ ร้อยละ 10.2

3.1.2 ความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก

จากการสอบถามความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง น้อยกว่าร้อยละ 80.0 มีความรู้เรื่องการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก ซึ่งได้แก่เรื่องการป้องกันและการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะที่สำคัญ เช่น ลดการขนขยะเข้าบ้าน ความรู้เรื่องการใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น ถ้วย จาน แก้ว ขวด หรือภาชนะบางชนิดสามารถนำกลับมาทำความสะอาดเพื่อใช้ซ้ำได้หลายครั้ง และการเลือกใช้สินค้าชนิดเดิมเช่น สบู่เหลว น้ำยาล้างจานซึ่งเป็นการช่วยลดปัญหาขยะพลาสติกอีกทางหนึ่ง โดยตอบถูกร้อยละ 77.1, 75.0, และร้อยละ 74.4 ตามลำดับ ส่วนความรู้เรื่องการใช้ซ้ำถุงพลาสติก/ ขวดน้ำดื่มมาเวียนมาใช้ประโยชน์ใหม่ไม่ได้ช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก (คำถามเชิงลบ) โดยกลุ่มตัวอย่างตอบ “ไม่ใช่” ร้อยละ 54.6 และตอบ “ใช่” ร้อยละ 38.9 ส่วนคำถามที่ถามว่า ขวดบรรจุน้ำดื่ม ขวดบรรจุของดอง ขวดแยม ขวดน้ำมันพืช ที่ใช้แล้วไม่สามารถนำมารีไซเคิลได้ (นำมาแปรใช้ใหม่ไม่ได้) เป็นคำถามเชิงลบ โดยตอบ “ไม่ใช่” ร้อยละ 46.0 และตอบ “ใช่” ร้อยละ 34.2 และตอบไม่ทราบ ถึงร้อยละ 19.8

3.1.3 ความรู้ด้านการกำจัดขยะพลาสติก

จากการสอบถามความรู้เรื่องการกำจัดขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน

พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องวิธีการจัดการขยะที่ดีที่สุดของครัวเรือนคือการคัดแยกขยะแต่ละชนิดก่อนทิ้งถึงร้อยละ 96.9 ส่วนความรู้เรื่องการนำพลาสติกที่ใช้แล้วนำมาใช้ซ้ำ(รีユース) และนำไปแปรรูปใหม่(รีไซเคิล)เป็นวิธีการกำจัดขยะพลาสติกที่เหมาะสมที่สุด โดยตอบถูกร้อยละ 70.4 ตอบ“ไม่ใช่” ร้อยละ10.8 และตอบ“ไม่ทราบ”ถึงร้อยละ 18.8 ส่วนเรื่องการนำถุงพลาสติกหรือขวดพลาสติกสามารถรวบรวมเก็บไว้ขายได้ โดยตอบว่า “ใช่” มีเพียงร้อยละ 6.2 เมื่อพิจารณาคำถามเชิงลบ ซึ่งถามว่าเราสามารถกำจัดขยะพลาสติกโดยวิธีการนำไปทำปุ๋ยหมักได้และการกำจัดขยะพลาสติกโดยวิธีฝังกลบเป็นวิธีที่ง่ายและไม่เปลืองพื้นที่ โดยตอบว่า “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกเพียงร้อยละ 73.2 และ 52.2 และตอบ “ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิดถึงร้อยละ 15.4 และ 36.7 และตอบว่า “ไม่ทราบ” ร้อยละ 11.4 และ 11.1 ตามลำดับ

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ในแต่ละด้านเรื่องขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้ (คะแนนเต็ม)	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิสัย
ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก(10)	9.2 (92.0)	1.7	2-10
ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก(10)	6.7 (67.0)	2.2	2.10
ด้านการกำจัดขยะพลาสติก(10)	7.7 (77.0)	1.9	2-10

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาคะแนนความรู้ในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกสูงที่สุด โดยมีคะแนนความรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกเฉลี่ย 9.2 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.7 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 2-10 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในด้านปัญหาและผลกระทบสูงกว่าด้านการกำจัดและด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก โดยมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 92.0, 77.0, และ 67.0 ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับความรู้เรื่องขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้เรื่องขยะพลาสติก	จำนวน	ร้อยละ
(n = 324)		
ระดับสูง (28-30 คะแนน)	53	16.4
ระดับปานกลาง (20-27 คะแนน)	231	71.3
ระดับต่ำ (4-19 คะแนน)	40	12.3
Mean= 23.4	S.D = 4.1	Min= 4 Max= 30

จากตาราง 8 เมื่อนำคะแนนความรู้ในแต่ละด้านเรื่องขยะพลาสติก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้เฉลี่ย 23.4 คะแนน คะแนนสูงสุด 30 คะแนน คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อจัดกลุ่มความรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องขยะพลาสติกในระดับปานกลาง (ร้อยละ 71.3)

3.2 ความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติก

จากแบบสอบถามความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านปัญหาและผลกระทบ ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและด้านการกำจัดขยะพลาสติก สามารถอธิบายในแต่ละด้าน ดังนี้

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละ จำแนกรายข้อ ด้านความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก					
1. ปัจจุบันมีขยะพลาสติกปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆและกำจัดยาก	213 (65.7)	81 (25.0)	21 (6.5)	5 (1.6)	4 (1.2)
2. พลาสติกถูกย่อยสลายได้ยาก จึงทับถมอยู่ในดิน และทำให้ต้องใช้พื้นที่ในการกำจัด(หลุมขยะเต็ม)	147 (45.4)	125 (38.6)	36 (11.0)	10 (3.1)	6 (1.9)

ตาราง 9 (ต่อ) จำนวนและร้อยละ จำแนกรายข้อ ด้านความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติก
ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
3. ขยะพลาสติกก่อให้เกิดมลภาวะต่อ สิ่งแวดล้อมเป็นอันตรายกับมนุษย์อย่าง มาก	205 (63.3)	95 (29.3)	15 (4.6)	7 (2.2)	2 (0.6)
4. การทิ้งขยะพลาสติกเรื้อรัง ทำให้ เกิดทัศนะอูจาต คือ แลคูสกปรก ขาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นที่น่า รังเกียจแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และผู้พบเห็น	242 (74.7)	68 (21.0)	9 (2.8)	4 (1.2)	1 (0.3)
5. ขยะพลาสติก ทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงและแหล่งแพร่เชื้อโรคได้	155 (47.8)	123 (38.0)	34 (10.5)	5 (1.5)	7 (2.2)
6. ขยะพลาสติกที่ตกในแหล่งน้ำลำคลอง และท่อระบายน้ำจะทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน การไหลของน้ำไม่สะดวกจึงเกิดสภาวะ น้ำท่วมได้ง่าย การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของ ขยะพลาสติก	206 (63.6)	96 (29.6)	17 (5.2)	3 (1.0)	2 (0.6)
7. ท่านคิดว่าจะต้องช่วยโลกของเราด้วย การลด-เลิกการใช้โฟมพลาสติกในการใช้ งานที่ไม่จำเป็น	173 (53.4)	108 (33.3)	33 (10.2)	8 (2.5)	2 (0.6)
8. การผลิตสินค้าที่มีกระดาษหรือ พลาสติกหุ้มหลายชั้นและการซื้อสินค้า โดยห่อแยกหรือใส่ถุงพลาสติกหลายถุง ทำให้มีขยะปริมาณมาก	192 (59.3)	107 (33.0)	23 (7.1)	2 (0.6)	0 (0)

ตาราง 9 (ต่อ) จำนวนและร้อยละ จำแนกรายข้อ ด้านความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติก
ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
9.ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำวัสดุใช้ แล้วมาเวียนใช้มากขึ้น เช่น ขวด กระป๋องโลหะ อะลูมิเนียม กระดาษ พลาสติก	159 (49.1)	113 (34.9)	32 (9.9)	9 (2.7)	11 (3.4)
10. การจัดการกับปัญหาขยะพลาสติกที่ ได้ผลดี คือการลด หรือลดการบริโภคที่ ฟุ่มเฟือย โดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิต ภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ	155 (47.8)	110 (34.0)	43 (13.3)	12 (3.7)	4 (1.2)
11. ควรหันมาใช้พลาสติกที่ย่อยสลายได้	202 (62.3)	88 (27.2)	21 (6.5)	4 (1.2)	9 (2.8)
การกำจัดขยะพลาสติก					
12. ควรมีถังขยะประจำบ้านพร้อมทั้งแยก ถังตามประเภทหรือชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง หรือขยะเพื่อการ รีไซเคิลที่เป็นแก้ว พลาสติก และโลหะ	246 (75.9)	65 (20.1)	9 (2.8)	2 (0.6)	2 (0.6)
13. ขยะพลาสติกในบ้านเรือนส่วนใหญ่ เป็นขยะที่สามารถแยกจากขยะอื่นๆ ได้	154 (47.5)	122 (37.7)	40 (12.4)	3 (0.9)	5 (1.5)
14. ขยะพลาสติกสามารถเผาได้ โดยไม่ ส่งผลอันตรายใดๆเลย*	59 (18.2)	46 (14.2)	49 (15.1)	40 (12.4)	130 (40.1)

* คำถามเชิงลบ

3.2.1 ความตระหนักด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก

จากตาราง 9 จากการสอบถามความตระหนักเกี่ยวกับด้านปัญหาและผลกระทบจากขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.4 – 74.7 มีความตระหนักในระดับมากที่สุด ต่อการที่มีการทิ้งขยะพลาสติกเรื้อยราด ทำให้เกิดทัศนียภาพ คือ แลดูสกปรก ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นที่น่ารังเกียจแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและผู้พบเห็น อีกทั้งปัจจุบันมีขยะพลาสติกปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆและกำจัดยากพลาสติกถูกย่อยสลายได้ยาก จึงทับถมอยู่ในดิน และทำให้ต้องใช้พื้นที่ในการกำจัด(หลุมขยะเต็ม) นอกจากนั้นขยะพลาสติกก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอันตรายกับมนุษย์อย่างมาก ขยะพลาสติกที่ตกในแหล่งน้ำลำคลองและท่อระบายน้ำจะทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน การไหลของน้ำไม่สะดวกจึงเกิดสภาวะน้ำท่วมได้ง่าย และขยะพลาสติกยังก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอันตรายกับมนุษย์อย่างมาก

3.2.2 ความตระหนักด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก

จากการสอบถามความตระหนักเกี่ยวกับด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในระดับมากที่สุด ร้อยละ 47.8 – 62.3 โดยมีความตระหนักต่อการผลิตสินค้าที่มีกระดาษหรือพลาสติกหุ้มหลายชั้นและการซื้อสินค้าโดยห่อแยกหรือใส่ถุงพลาสติกหลายถุงทำให้มีขยะปริมาณมาก และควรหันมาใช้พลาสติกที่ย่อยสลายได้โดยจะต้องช่วยโลกของเราด้วยการลด-เลิกการใช้โฟมและพลาสติก ในการใช้งานที่ไม่จำเป็น ควรมีการส่งเสริมให้มีการนำวัสดุใช้แล้วมาเวียนใช้มากขึ้น เช่น ขวดกระป๋องโลหะ อะลูมิเนียม กระดาษ พลาสติก และตระหนักว่าการจัดการกับปัญหาขยะพลาสติกที่ได้ผลดีคือการลด หรือลดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย โดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ

3.2.3 ความตระหนักด้านการกำจัดขยะพลาสติก

จากการสอบถามความตระหนักเกี่ยวกับด้านการกำจัดขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในระดับมากที่สุด ร้อยละ 40.1-75.9 โดยกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในด้านการคัดแยกขยะก่อนกำจัดโดยควรมีถังขยะประจำบ้านพร้อมทั้งแยกถังตามประเภทหรือชนิดของขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง หรือขยะเพื่อการรีไซเคิลที่เป็นแก้ว พลาสติก และโลหะ และตระหนักว่าขยะพลาสติกในบ้านเรือนส่วนใหญ่ เป็นขยะที่สามารถแยกจากขยะอื่นๆได้ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักมากที่สุด ร้อยละ 75.9 และ 47.5 ตามลำดับ

ส่วนคำถามเชิงลบ ถามว่าขยะพลาสติกสามารถเผาได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อรายใดๆเลย โดยกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนัก “น้อยที่สุด” ร้อยละ 40.1 และมีความตระหนัก “มากที่สุด” ร้อยละ 18.2

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความตระหนักในแต่ละด้านต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ความตระหนัก (คะแนนเต็ม)	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิสัย
ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก(30)	26.8 (89.3)	2.9	14-30
ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก(25)	21.7 (86.8)	2.7	12-25
ด้านการกำจัดขยะพลาสติก(15)	12.4 (82.7)	1.8	5-15

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาคะแนนความตระหนักในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกสูงที่สุด โดยมีคะแนนความตระหนักด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกเฉลี่ย 26.8 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.9 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 14-30 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในด้านปัญหาและผลกระทบสูงกว่าด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและด้านการกำจัด โดยมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 89.3, 86.8, และ 82.7 ตามลำดับ

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามระดับความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ความตระหนักต่อการจัดการขยะพลาสติก	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
ระดับสูง (68 - 70 คะแนน)	50	15.4
ระดับปานกลาง (55 - 67 คะแนน)	231	71.3
ระดับต่ำ (42 - 54 คะแนน)	43	13.3
Mean= 60.9	S.D = 5.9	Min= 42 Max= 70

จากตาราง 11 นำคะแนนความตระหนักในแต่ละด้านเรื่องขยะพลาสติกของกลุ่ม

ตัวอย่างในแต่ละด้านมารวมกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความตระหนักเฉลี่ย 60.9 คะแนน คะแนนสูงสุด 70 คะแนน คะแนนต่ำสุด 42 คะแนนจากคะแนนเต็ม 70 คะแนน เมื่อจัดกลุ่มความตระหนักเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติกในระดับปานกลาง (ร้อยละ 71.3)

3.3 ความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติก

จากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านปัญหาและผลกระทบ ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติกและด้านการกำจัดขยะพลาสติก สามารถนำเสนอได้ดังนี้

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละ จำแนกรายข้อด้านความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
ปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก			
1. ขยะพลาสติก ไม่ใช่เป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม*	37 (11.4)	51 (15.8)	235 (72.8)
2. ปัญหาขยะพลาสติก ในเขตหมู่บ้านของท่าน เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน	264 (81.7)	52 (16.1)	7 (2.2)
3. คนที่ทิ้งขยะรีไซเคิลหรือทิ้งขยะในที่สาธารณะเป็น คนมักง่ายไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	305 (94.4)	5 (1.6)	13 (4.0)
4. ท่านรู้สึกไม่พอใจหากพบเห็นผู้ที่ทิ้งขยะพลาสติก รีไซเคิลตามบริเวณบ้าน ช้างถนน หรือในที่สาธารณะ	297 (92.0)	5 (1.5)	21 (6.5)
5. ท่านรู้สึกรำคาญและเหม็นเมื่อมีคนเผาขยะพลาสติก	289 (89.4)	17 (5.3)	17 (5.3)

ตาราง 12 (ต่อ) จำนวนและร้อยละ จำแนกรายข้อด้านความคิดเห็น ต่อการจัดการขยะพลาสติก ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก			
6.ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกครัวเรือนมี การลดปริมาณขยะพลาสติก การแยกขยะ และมีการ นำขยะกลับมาใช้ประโยชน์	290 (89.8)	20 (6.2)	13 (4.0)
7.หน่วยงานท้องถิ่น เช่น สุขาภิบาล เทศบาล อบต. มี หน้าที่จัดเก็บขยะและนำไปกำจัด โดยไม่จำเป็นต้องให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม*	141 (43.8)	46 (14.3)	135 (41.9)
8.ท่านคิดว่าผู้นำชุมชน / อบต. มีบทบาทสำคัญในการ จัดการขยะมูลฝอยหรือขยะพลาสติกในชุมชน	246 (76.2)	55 (17.0)	22 (6.8)
9.ควรมีมาตรการเพิ่มภาษีบรรจุกัมภ์ประเภทพลาสติก ให้มากขึ้น	166 (51.6)	91 (28.3)	65 (20.1)
การกำจัดขยะพลาสติก			
10. การคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะอื่นๆ เป็นเรื่อง ยุ่งยากและเสียเวลา ไม่มีประโยชน์*	68 (21.1)	34 (10.5)	221 (68.4)
11. การลดการใช้พลาสติกและการกำจัดขยะพลาสติก ควรเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกัน	315 (97.5)	5 (1.6)	3 (0.9)
12. ท่านยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาขยะ พลาสติกในครัวเรือนและในชุมชนของท่าน	315 (97.5)	5 (1.6)	3 (0.9)

* คำถามเชิงลบ

3.3.1 ความคิดเห็นด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความ คิดเห็นด้านปัญหาและผลกระทบ โดยตอบเห็นด้วยมากที่สุด โดยเห็นว่าคนที่ทิ้งขยะเรี่ยราดหรือทิ้ง ขยะในที่สาธารณะเป็นคนมักง่ายไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และรู้สึกไม่ชอบ ใจหากพบเห็นผู้ที่ทิ้งขยะพลาสติก เรี่ยราดตามบริเวณบ้าน ข้างถนน หรือในที่สาธารณะ ร้อยละ

94.4 และ 92.0 รองลงมาได้แก่รู้สึกรำคาญและเหม็นเมื่อมีคนเผาขยะพลาสติก และปัญหาขยะพลาสติก ในเขตหมู่บ้านเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ร้อยละ 89.4 และ 81.7 ตามลำดับ ส่วนคำถามที่ถามว่าขยะพลาสติก“ไม่ใช่”เป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม “ไม่เห็นด้วย” ร้อยละ 72.8 และ “เห็นด้วย” ร้อยละ 11.4

3.3.2 ความคิดเห็นด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความคิดเห็นด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก โดยตอบเห็นด้วยมากที่สุด คือ ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกครัวเรือนมีการลดปริมาณขยะพลาสติก การแยกขยะ และมีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 89.8 รองลงมาได้แก่การที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าผู้นำชุมชน / อบต. มีบทบาทสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยหรือขยะพลาสติกในชุมชน ร้อยละ 76.2 และควรมีมาตรการเพิ่มภาษีบรรจุก้นที่ประเภทพลาสติกให้มากขึ้น ร้อยละ 51.6 ส่วนข้อความที่ถามว่าหน่วยงานท้องถิ่น เช่น สุขาภิบาล เทศบาล อบต. มีหน้าที่จัดเก็บขยะและนำไปกำจัด โดยไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ร้อยละ 43.8 และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 41.9

3.3.3 ความคิดเห็นด้านการกำจัดขยะพลาสติก

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติก พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นโดยเห็นด้วยมากที่สุด คือ การลดการใช้พลาสติกและการกำจัดขยะพลาสติกควรเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกัน และยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาขยะพลาสติกในครัวเรือน และในชุมชนของตนเองถึงร้อยละ 97.5 ส่วนคำถามเชิงลบ ที่ถามว่าการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะอื่นๆ เป็นเรื่องยุ่งยากและเสียเวลาไม่มีประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างตอบไม่เห็นด้วย ร้อยละ 68.4 และเห็นด้วยร้อยละ 21.1

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละด้าน
ต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ความคิดเห็น(คะแนนเต็ม)	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	พิสัย
ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก(10)	8.6 (86.0)	1.7	2-10
ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะ พลาสติก(8)	5.3 (66.2)	1.8	2-8
ด้านการกำจัดขยะพลาสติก(6)	5.3 (88.3)	1.1	2-6

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาคะแนนความคิดเห็นในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในด้านการกำจัดขยะพลาสติกสูงที่สุด โดยมีคะแนนความคิดเห็นด้านการกำจัดขยะพลาสติกเฉลี่ย 5.3 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.1 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 2-6 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในด้านการกำจัดขยะพลาสติกสูงกว่าด้านปัญหาและผลกระทบและด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก โดยมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 88.3, 86.0, และ 66.2 ตามลำดับ

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะ
พลาสติก

ความคิดเห็นต่อการจัดการขยะ พลาสติก	จำนวน (n=323)	ร้อยละ
ระดับสูง (23-24 คะแนน)	36	11.1
ระดับปานกลาง (16-22 คะแนน)	256	79.3
ระดับต่ำ (6-15 คะแนน)	31	9.6
Mean= 19.1 S.D = 3.3 Min= 6 Max= 24		

จากตาราง 14 เมื่อนำคะแนนความคิดเห็นในแต่ละด้านต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้านมารวมกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ย 19.1 คะแนน คะแนนสูงสุด 24 คะแนน คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 24 คะแนน เมื่อจัดกลุ่มความคิดเห็นเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกในระดับปานกลาง (ร้อยละ 79.3)

2. กลุ่มผู้นำ โดยกำหนดผู้นำชุมชนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลน้ำแพร่และผู้ใหญ่บ้าน เก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นความคิดเห็นในการมองปัญหา การจัดการหรือแก้ไขปัญหายยะพลาสติกทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์นายกองค้การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะพลาสติก ดังนี้

ประเด็นในเรื่องการมองปัญหายยะพลาสติกในชุมชนหรือในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จากการสัมภาษณ์นายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อมูลว่า “ปัญหายยะพลาสติกและขยะอื่นๆที่ มักจะพบเห็นในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะอยู่ตามถนนสายต่างๆของหมู่บ้าน โดยเฉพาะถนนเรียบคลองชลประทาน มักจะมีคนพื้นที่อื่นเอาขยะลักลอบมาทิ้งในตอนกลางคืน ส่วนปัญหายยะของคนในพื้นที่จริงๆไม่ได้เป็นปัญหาเท่าไรหรือไม่ได้รับการร้องเรียนหรือเดือดร้อนเรื่องขยะมากนักเนื่องจาก คนในพื้นที่ส่วนใหญ่สามารถกำจัดขยะภายในครัวเรือนได้เอง เนื่องจากยังมีพื้นที่รอบๆบ้าน หรือในไร่ ในสวน ที่สามารถนำขยะไปกำจัดได้” และจากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านป่าจี้ ก็สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากมีปัญหาเรื่องการถูก ลักลอบจากคนพื้นที่อื่นนำมาขยะมาทิ้งรอบๆหมู่บ้าน

ส่วนประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหายยะพลาสติกในชุมชนหรือในพื้นที่รับผิดชอบ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลให้สัมภาษณ์ว่า “ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้มีการ จัดเก็บขยะของชาวบ้านและไม่มีที่ทิ้งขยะเป็นของส่วนกลาง ชาวบ้านยังต้องกำจัดขยะด้วยตนเอง” และได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “จากการดำเนินงานที่ผ่านมา อบต. ได้มีการณรงค์ และประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในพื้นที่ให้มีการคัดแยกขยะ เช่นขยะที่สามารถเก็บรวบรวมไว้ขายได้ เป็นต้นว่า ขวด พลาสติก ขวดแก้ว กระดาษ ซึ่งในปัจจุบันจะมีพ่อค้าเข้ามารับซื้อจากชาวบ้านเป็นประจำ และมี บางหมู่บ้านที่ชาวบ้านเป็นผู้รับซื้อขยะด้วยตนเอง” และได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “ถึงแม้ ณ ปัจจุบัน ปัญหายยะหรือขยะในพื้นที่ยังไม่เป็นปัญหาและมีผลกระทบมากนัก อบต.ก็ได้ตระหนักว่าปัจจุบัน แนวโน้มปริมาณขยะเริ่มมากขึ้นและประชากรเริ่มหนาแน่นขึ้น ซึ่งในอนาคตอาจจะส่งผลกระทบต่อ อย่างแน่นอน อบต. จึงมีแนวทางเพื่อจะดำเนินงานในการจัดการขยะในพื้นที่อย่างต่อเนื่องอยู่”

ส่วนแนวทางการแก้ไขขยะของพื้นที่ที่กำลังดำเนินการอยู่ จากการสัมภาษณ์นาย กองค้การบริหารส่วนตำบล ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “ปีงบประมาณ 2549 มีกิจกรรมที่กำลังดำเนินงาน เพื่อแก้ไขขยะในพื้นที่คือมีการคัดเลือกหมู่บ้านนำร่องในเรื่องการจัดการขยะทุกชนิด จำนวน 2 หมู่ ได้แก่หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 และหากดำเนินการเสร็จ อบต. จะทำการประเมินผล และหากได้ผลดีก็จะ ขยายโครงการให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในปีงบประมาณถัดไป โดย อบต. ได้สนับสนุน งบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อรับซื้อขยะที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ให้หมู่บ้านละหนึ่งหมื่นบาท

และได้พาชาวบ้านและผู้นำชุมชนไปศึกษาดูงานที่อำเภอแมริม จากนั้นก็มาประชุมร่วมกันและกำลังจะทดลองในพื้นที่ 2 หมู่เป็นโครงการนำร่อง” ส่วนกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกับหมู่บ้านนำร่อง 2 หมู่บ้าน มีแนวทางการดำเนินงานร่วมกันพอจะสรุป กิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. มีการรณรงค์ให้แต่ละครัวเรือนมีการคัดแยกขยะก่อนกำจัด โดยให้มีการคัดแยกขยะ เช่นคัดแยกขยะที่เน่าสลายได้ เช่นใบไม้ เศษอาหาร เศษผลไม้ แยกเป็นขยะพลาสติก และขยะที่สามารถนำไปขายได้ เช่น กระดาษ ขวดพลาสติก ขวดแก้ว ถังโฟม และขยะที่เป็นของเสียอันตรายเช่นกระป๋องยาฆ่าแมลง เป็นต้น

2. อบต. จัดซื้อท่อซีเมนต์ให้กับหมู่บ้าน โดยให้แต่ละครัวเรือนรวมตัวเป็นกลุ่มประมาณ 4-5 หลังคาเรือน ต่อ 1 กลุ่ม แล้วนำขยะเปียกหรือขยะที่เน่าสลายได้มารวมกันเพื่อทำเป็นปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยชีวภาพ

3. อบต. สนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้านที่นำร่องในเรื่องการจัดการขยะ หมู่บ้านละ 1 หมื่นบาท โดยมีการเลือกตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อรับซื้อขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้จากชาวบ้าน เช่นกระดาษ ขวดพลาสติก ขวดแก้ว เป็นต้น หลังจากนั้นนำขยะที่รับซื้อไปขายต่อให้กับบริษัทที่รับซื้อขยะ แล้วนำเงินที่ได้นำมาสมทบเข้ากองทุน และหักเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหารกองทุนและเป็นทุนหมุนเวียนให้กับกองทุน

4. อบต. วางแผนจะรับซื้อหรือรับทิ้งขยะประเภทเศษแก้วจากประชาชน รวบรวมไว้หากมีปริมาณมากพอก็จะรวบรวมไว้ขาย และเพื่อเป็นการช่วยกำจัดขยะประเภทนี้ให้กับชุมชน ซึ่งอยู่ในระหว่างการจัดหาสถานที่ที่จะใช้เป็นที่จัดเก็บขยะชนิดนี้

ด้านความร่วมมือของประชาชนต่อการจัดการขยะพลาสติกของครัวเรือนและชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่มีการกำจัดขยะโดยการเผา การฝังหรือนำไปทิ้งตามไร่นา ตามสวน และแยกเก็บไว้ขาย จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านท่านหนึ่งในประเด็นความร่วมมือของประชาชนต่อการจัดการขยะพลาสติกของครัวเรือนและชุมชน เช่นให้มีการคัดแยกขยะและมีวิธีการกำจัดขยะให้ถูกวิธีโดยผู้ใหญ่บ้านให้สัมภาษณ์ว่า “ปกติชาวบ้านจะให้ความร่วมมือกับผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี หากกิจกรรมนั้นมีประโยชน์ต่อครัวเรือน เป็นต้นว่าขยะที่คัดแยกไว้สามารถนำไปขายได้ หรือนำไปทำปุ๋ยหมักได้”

ส่วนเรื่องปัญหาขยะพลาสติกบางชนิดที่ไม่สามารถนำไปขายได้ เช่น ถูพลาสติกหิ้ว ซึ่งเป็นขยะพลาสติกที่มีแพร่หลายในทุกครัวเรือน โดย อบต. มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกประเภทนี้ คือเน้นในชาวบ้านมีการคัดแยกขยะ และนำกลับมาใช้ซ้ำ เช่นนำไปรองก้นถังขยะ นำไปห่อของห่อผลไม้ เป็นต้น และนายก อบต. มีความคิดเห็นต่อการกำจัดขยะชนิดนี้ว่า “ขยะชนิดนี้ส่วนใหญ่ชาวบ้านก็ยังไม่ค่อยรู้วิธีการกำจัดโดยการเผาพร้อมกับขยะพวกใบไม้ ใบหญ้า บาง

คนก็นำไปฝังหรือทิ้งในสวน ในไร่ของตนเอง และเท่าที่ทราบว่าการเผาขยะโดยเฉพาะขยะพลาสติก มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ แต่ อบต. ยังไม่มีทางออกให้กับชาวบ้านในเรื่องนี้มากนัก ซึ่ง อบต. มีแนวคิดหากชาวบ้านมีการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะอื่นๆได้ ในอนาคต อบต.วางแผนที่จะประสานงานกับ อบต.หรือเทศบาลอื่นๆ ที่มีเตาเผาขยะ หากทำได้จะนำขยะพลาสติกที่ชาวบ้านรวบรวมไว้ไปเผา โดยอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายให้กับสถานที่ที่รับเผา โดยต้องเน้นย้ำให้ชาวบ้านมีการคัดแยกขยะจริงๆ มิฉะนั้นแล้วจะเป็นภาระหนักที่จะต้องจัดการเรื่องนี้”

ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการจัดการขยะหรือขยะพลาสติกในพื้นที่เขตตำบลน้ำแพร่ จากการสัมภาษณ์นายก อบต. สรุปปัญหาอุปสรรคที่สำคัญที่เกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก ได้แก่ ปัญหาที่มีการลักลอบทิ้งขยะตามถนนสาธารณะในเวลากลางคืน ถึงแม้ในบางหมู่บ้านจะมีการจัดเวรยามสายตรวจประจำหมู่บ้าน แต่การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่ต่อเนื่องและไม่ครอบคลุมพื้นที่ อีกประเด็นคือปัญหาเรื่องงบประมาณในการดำเนินงานซึ่งมีงบประมาณจำกัด “ซึ่งทาง อบต. ไม่ได้มีงบประมาณที่จะแก้ปัญหาเรื่องนี้และจะบรรจุไว้ในแผนการดำเนินงานในงบประมาณปีถัดๆไป” นายก อบต.กล่าวในที่สุด

3.4 การรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ด้านต่างๆ ต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

การรับรู้ (คะแนนเต็ม)	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิสัย
ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติก(50)	44.5 (89.0)	4.7	22-50
ด้านการป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก(43)	33.5 (77.9)	4.8	20-43
ด้านการกำจัดขยะพลาสติก(31)	25.3 (81.8)	3.5	11-31

จากตาราง 15 นำคะแนนความรู้ ความตระหนักและความคิดเห็นต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละด้านมารวมกันเป็นคะแนนของการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกสูงที่สุด โดยมีคะแนนการรับรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกเฉลี่ย 44.5 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.7 คะแนน พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 22-50 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ด้านปัญหาและผลกระทบของขยะพลาสติกสูงกว่าด้านการกำจัดขยะพลาสติก และการป้องกัน

และควบคุมการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก โดยมีคะแนนการรับรู้เฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 89.0, 81.8, และ 77.9 ตามลำดับ

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก

การรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก	จำนวน (n=324)	ร้อยละ
ระดับสูง (115-124 คะแนน)	41	12.7
ระดับปานกลาง (92-114 คะแนน)	241	74.4
ระดับต่ำ (60-91 คะแนน)	42	13.0

จากตาราง 16 นำคะแนนการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้านมารวมกันแล้วเมื่อนำมาจัดกลุ่มการรับรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกในระดับปานกลาง (ร้อยละ 74.4)

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการรับรู้ในการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัย	จำนวน (n=324)	การรับรู้รวม 3 ด้าน		พิสัย	p-value*
		คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ด้านการศึกษา					
ประถมศึกษา	210	102.3	10.6	60-122	0.000*
อนุปริญญาหรือต่ำกว่า	89	103.4	9.9	76-122	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	25	112.0	6.8	93-121	

ตาราง 17 (ต่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการรับรู้ในการจัดการขยะพลาสติกของ
กลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัย	จำนวน (n=324)	การรับรู้รวม 3 ด้าน		พิสัย	p-value*
		คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
อาชีพ					
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	12	109.7	8.0	93-121	0.081
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	16	107.1	9.6	85-122	
อื่นๆ(เช่นช่างภาพ, ช่าง ทาสี, แคนดี้สนาม กอล์ฟ)	7	106.4	8.4	93-118	
เกษตรกร	32	105.1	11.7	60-120	
แม่บ้าน	37	104.1	10.1	80-121	
รับจ้างทั่วไป	167	102.5	10.3	63-122	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	53	101.3	10.7	73-118	
รายได้ของครอบครัว					
พอใช้/ไม่เป็นหนี้	169	104.4	9.7	73-121	0.123
เหลือเก็บ	8	98.6	16.9	60-113	
ไม่พอใช้/เป็นหนี้	147	102.5	10.7	63-122	

* One – Way ANOVA

จากตารางที่ 17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติก มากที่สุด (112.0 คะแนน) รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีระดับการศึกษานุปริญญาหรือต่ำกว่า (103.4 คะแนน) และระดับประถมศึกษา (102.3 คะแนน) เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับคะแนนการรับรู้รวม 3 ด้านแล้วพบว่าไม่นัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ด้านอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกมากที่สุด (109.7 คะแนน) รองลงมาได้แก่กลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (107.1 คะแนน) และอาชีพอื่นๆ (106.4 คะแนน) กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยที่สุด (60 คะแนน) ได้แก่กลุ่มที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีคะแนนมากที่สุด (122 คะแนน) ได้แก่กลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพและอาชีพรับจ้างทั่วไป เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับคะแนนการรับรู้รวม 3 ด้านแล้วไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ส่วนรายได้ของครอบครัว

พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้พอใช้หรือไม่เป็นหนี้ มีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ต่อการจัดการขยะพลาสติกมากที่สุด (104.4 คะแนน) รองลงมาได้แก่กลุ่มที่มีรายได้ไม่พอใช้หรือเป็นหนี้ (102.5 คะแนน) และกลุ่มที่มีรายได้เหลือเก็บมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด(98.6คะแนน) เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับคะแนนการรับรู้รวม 3 ด้านแล้วพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข้อมูลของการได้รับข่าวสารด้านการจัดการขยะพลาสติกของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทของสื่อ	จำนวน (n)	การรับรู้รวม 3 ด้าน		พิสัย	p-value*
		คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. อบต.	192	101.9	10.3	63-122	0.030*
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	211	104.5	9.9	63-122	0.009*
3. คณะกรรมการหมู่บ้าน	177	103.9	10.4	63-122	0.267
4. หนังสือพิมพ์	195	104.4	10.3	60-122	0.023*
5. วารสาร/นิตยสาร	152	104.6	9.9	63-121	0.051
6. วิทยุ	268	103.6	10.1	60-122	0.345
7. โทรทัศน์	276	103.5	10.4	60-122	0.587
8. หอกระจายข่าว	164	103.7	9.7	63-122	0.597
9. เวทีประชาคมหมู่บ้าน	140	103.5	10.3	63-122	0.860
ตำบล					
10. อื่นๆ (เพื่อนแนะนำ ศึกษา คูงาน)	6	100.0	23.1	60-120	0.298

*One – Way ANOVA

จากตาราง 18 เมื่อพิจารณาตามประเภทของสื่อแล้วพบว่าสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้รับเป็นประจำมากที่สุด เป็นจำนวน 276 คน 268 และ 211 คน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ทั้ง 3 ด้านต่อการจัดการขยะพลาสติกที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ได้แก่การได้ข่าวสารทางวารสารหรือนิตยสาร(104.6 คะแนน) ทางเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (104.5 คะแนน) และทาง

หนังสือพิมพ์ (104.4 คะแนน) เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสื่อประเภทต่างๆกับคะแนนการรับรู้รวม 3 ด้าน พบว่าสื่อที่ได้รับทางเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทางเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และทางหนังสือพิมพ์ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved